

Notitie “Overdracht van taken en bevoegdheden projectgebied Sixhaven e.o.”

versie 11 oktober 2018

5.1, 2, e

Inleiding

In juli 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Voorkeursbesluit Sprong over het IJ. Daarbij is de opdracht gegeven om inzicht te geven in de mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling rond het beoogde metrostation Sixhaven en daartoe een gebiedsontwikkelingsproject op te starten. De raad heeft eveneens aangegeven te willen beschikken over een integrale visie op het gebied, met specifieke aandacht voor de cultuurhistorische en landschappelijke waarden.

In het kader van Koers 2025 is in 2016 en 2017 gewerkt aan de Gebiedsuitwerking Koers 2025 - Stad om het IJ. In dat studierapport is de ontwikkeling van het Sixhavengebied breed verkend en de aanbeveling gedaan projecten op te starten rond het metrostation Sixhaven. De aanbevelingen uit het studierapport zijn uitgewerkt in de Principenota Sixhaven en omgeving. Het college van B&W is op 6 maart 2018 akkoord gegaan met de Principenota en heeft een Principebesluit genomen voor het starten van projecten in het gebied ‘Sixhaven en omgeving’.

Aanleiding en doel van deze notitie

Aangezien de planvorming in een volgende fase is gekomen, is het noodzakelijk te bepalen waar de taken en bevoegdheden die betrekking hebben op de uitvoering van de projecten moeten liggen.

Deze notitie gaat in op de vraag of het wenselijk is de taken en bevoegdheden over te dragen en het gehele Sixhavengebied als stedelijk gebied aan te wijzen. Verder komen de stappen aan de orde die genomen moeten worden in het geval er sprake is van overdracht en wat de voor- en nadelen zijn van de huidige verdeling van taken en bevoegdheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende stappen van de procedure: het ambtelijk opdrachtgeversschap, het bestuurlijk opdrachtgeversschap en de WABO – bevoegdheden (dit zijn de taken ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving).

Verordening op het lokaal bestuur in Amsterdam

Op 21 maart 2018 is het nieuwe bestuurlijke stelsel in gegaan. In de Verordening op het

lokaal bestuur vastgesteld bij besluit van 30 november 2017 en in werking getreden op 21 maart 2018 is opgenomen dat het college van B&W het dagelijks bestuur (DB) in elk van de stadsdelen benoemt. Het DB oefent namens het college, als verlengd lokaal bestuur, taken en bevoegdheden uit. De taken en bevoegdheden die door het college aan het dagelijks bestuur zijn opgedragen zijn vermeld in de bij de verordening behorende bijlage 2 (taken) en bijlage 3 (bevoegdheden). De bijlagen kunnen bij collegebesluit en burgemeestersbesluit worden gewijzigd, elk voor zover het de eigen taken en bevoegdheden van het

college of de burgemeester betreft.

Huidige verdeling van taken en bevoegdheden

De huidige verdeling van taken en bevoegdheden in het Sixhavengebied zijn als volgt. Het DB is belast met de dagelijkse bestuur- en beheerstaken in het stadsdeel en oefent namens het college taken en bevoegdheden uit mits die plaatsvinden binnen de vastgestelde stedelijke kaders.

Een deel van het gebied i.c. het projectgebied Metrostation Sixhaven/Brug Noordhollandsch Kanaal is bij besluit van 29 mei 2018 aangewezen als stedelijk gebied. Het gebied is opgenomen op de kaart, die als bijlage B aan de Verordening is gevoegd, en waarop de grenzen van stedelijke gebieden, projecten en belangen zijn aangegeven waarmee duidelijkheid wordt gegeven over de verdeling van taken en bevoegdheden. Besloten is dat zowel de voorbereiding van bestemmingsplan(nen) bij het college ligt als de WABO bevoegdheden. Met betrekking tot de laatste is aan de directeur van de Omgevingsdienst van het Noordzeekanaal gebied op 22 maart 2016 mandaat verleent die strekken tot de uitvoering van deze bevoegdheden. In het geval van het besluit van 29 mei 2018 moet worden opgemerkt dat dit uitsluitend de bevoegdheden betreft die betrekking hebben op de uitvoering van het project. Het DB blijft bevoegd voor de overige vergunningverlening, handhaving en toezicht. Het dagelijks beheer van het stedelijke gebied geschiedt eveneens door het dagelijks bestuur.

Wat is nodig om een overdracht van taken en bevoegdheden voor te bereiden?

Het Principebesluit van 6 maart 2018 (en met name het daaraan voorafgaande Voorkeursbesluit Sprong over het IJ) en het besluit van 29 mei 2018 geven aanleiding om voor de overige delen van het Sixhavengebied na te gaan of over moet worden gegaan tot overdracht van de taken en bevoegdheden.

Stap 1: Projectgrens bepalen en samenhang van de opgave

In het Voorkeursbesluit Sprong over het IJ is het ambtelijk opdrachtgeverschap voor de uitvoering van de (deel)projecten bij V&OR, Metro en Tram, Ruimte en Duurzaamheid en Grond Ontwikkeling gelegd (besluitpunt 4 onder a, b, en c). Stedelijk ligt de bevoegdheid om bij gelegenheid van een principebesluit een project als stedelijk aan te wijzen. Bij het principebesluit wordt vastgelegd wat de grenzen zijn van het gebied. Uit het Principebesluit van 6 maart 2018 volgt niet of ook sprake is van overdracht van taken en bevoegdheden noch of dit gewenst is.

In de lijst Opdrachtgeverschap (bijlage bij het besluit van 29 mei 2018) is het Sixhavengebied niet benoemd. Ook het reeds aangewezen stedelijk project Metrostation/brug NH kanaal staat niet vermeld in de lijst. Deze omissie is gemeld en het gebied zal toegevoegd worden aan de lijst.

Het Sixhavengebied is evenwel vanwege het besluit van 29 mei 2018 wat betreft taken en bevoegdheden versnipperd geraakt. Centraal in het gebied ligt een aangewezen stedelijk project dat wordt omringd door gebiedsdelen waar de taken en bevoegdheden nog volledig bij het dagelijks bestuur liggen. De vraag is of dit (op termijn) voor een samenhangende uitvoering nadelig is.

Om een eventuele overdracht van taken en bevoegdheden in gang te zetten, zal eerst bepaald moeten worden wat de begrenzing van het projectgebied is. Het projectteam bepaalt deze begrenzing en kan deze ontlenen aan de begrenzing die reeds in de Gebiedsuitwerking Stad om het IJ is opgenomen en gewijzigd vastgesteld in het principebesluit over de Principenota. Met uitzondering van het Laanwegkwartier vormen de deelgebieden Tolhuistuin, Willemsluizen en IJplein – west de geografische afbakening.

- Naam en begrenzing van het gebied/project bepalen. Klopt de huidige grens of is er aanleiding deze te wijzigen?

Een tweede vraag die ter voorbereiding van de overdracht hier gesteld moet worden is onder welk bestuur het project moet vallen. Met andere woorden welk bestuur neemt de voorbereiding van bestemmingsplannen in de overige delen van het Sixhavengebied ter hand? En is daarnaast ook een overdracht van de WABO bevoegdheden aan het college nodig?

De ontwikkelingen zoals in de Principenota zijn geschetst, passen niet binnen de huidige planologisch-juridische kaders waarvan er momenteel vier vigeren in het Sixhavengebied. Dit zijn:

- Het bestemmingsplan 'Oud-Noord' (vastgesteld op 29 oktober 2008);
- Het bestemmingsplan 'Sixhaven' (vastgesteld op 12 maart 2014);
- Het bestemmingsplan 'Buiksloterweg', (vastgesteld op 2 juli 2014),
- Het bestemmingsplan 'Overhoeks' (vastgesteld op 5 oktober 2016);
- Het bestemmingsplan 'Sixhaven 1e partiële herziening' (vastgesteld op 27 september 2017)

Voor alle nieuwe projecten wordt in de initiatieffase bepaald welk bestuur verantwoordelijk is. Richtlijn daarbij is dat projecten met een investering of opbrengst (de hoogste is maatgevend) tot €5 miljoen in principe tot de bevoegdheid van het dagelijks bestuur behoren.

In principe, want ook projecten die boven deze grens vallen kunnen onder de verantwoordelijkheid vallen van het DB. Het stadsdeel is in de meeste gevallen goed in staat om bestemmingsplannen voor te bereiden en uit te voeren en te zorgen voor een goede kwaliteit van de vergunningverlening en afhandeling van de aanvragen binnen de gestelde termijnen.

Het tijdsaspect wordt meestal als belangrijkste argument genoemd om bestemmingsplannen voor te laten bereiden door het college. Maar ook dan wordt het dagelijks bestuur betrokken in de voorbereiding zoals vastgelegd in de Verordening (artikel 12). In dat kader wordt het DB verzocht om te adviseren op het concept ontwerpbestemmingsplan. Het is mogelijk dit parallel aan het wettelijk voorgeschreven vooroverleg (ex artikel 3.1.1 Bro) te laten plaatsvinden, zodat het tijdverlies minimaal is. In de daarop volgende fasen kan bij voorbereiding door het college wel tijdswinst worden behaald, omdat het bestemmingsplan niet meer voorgelegd hoeft te worden bij het DB en stadsdeelcommissie.

Naast het tijdsaspect zijn er mogelijk andere aspecten die bij kunnen dragen aan de motivatie om tot overdracht over te gaan:

- Wat is de fasering van de deelprojecten en is het nodig dat deze samen worden gebracht in één bestemmingsplan en/of één afwijkingsbesluit of meerdere plannen/besluiten?
- Welke deelprojecten zijn stadsdeel overstijgend waardoor sprake zou zijn van twee besturen?
- Zijn er deelprojecten waarvan ruimtelijke besluiten gecoördineerd moeten worden? Bijvoorbeeld een bestemmingsplan met een watervergunning (ander bevoegd gezag!) en een omgevingsvergunning voor bouwen en ..etc.? Het stadsdeel heeft aangegeven hier minder ervaring mee te hebben.
- Zijn er lokale gevoeligheden waar het DB directer op in kan spelen dan het college? Hoe verloopt de participatie per deelproject?
- In hoeverre zijn de belangen bovenlokaal? Denk aan geldstromen en betrokken partijen van buiten de gemeente.
- Welke rol speelt Stadswerken bij het beheer van de openbare ruimte? Is hier al een taakverdeling in gebracht?
- Nagaan of door toevoeging van programma en bouwvolume sprake is van strijd met stedelijk vastgestelde kaders.
- Is er een grote onderlinge verwevenheid waardoor een integrale benadering gewenst is of staan ontwikkelingen los van elkaar? Wat zijn de risico's?

Wat betreft vergunningverlening kunnen dezelfde vragen worden gesteld. Zolang plandelen betrekkelijk onafhankelijk van elkaar ontwikkeld kunnen worden en bovengenoemde vragen eenvoudig te beantwoorden zijn, is overdracht van de WABO bevoegdheden niet noodzakelijk.

In het geval er sprake is van politiek gevoelige onderwerpen zal het DB het oorspronkelijk bevoegde bestuursorgaan alsnog betrekken bij het gebruik maken van de bevoegdheden. Dit kan zijn bij onderwerpen waarbij hoge afbreukrisico's aanwezig zijn; stadsdeel overstijgende belangen spelen; uniforme besluitvorming gewenst is; strategische belangen van het stadsbestuur in het geding zijn; expertise nodig is die op stadsdeelniveau niet goed is ontwikkeld.

In het geval van het Sixhavengebied zijn de WABO bevoegdheden voor een deel van het projectgebied reeds overgedragen. Om versnippering van vergunningaanvragen tegen te gaan en dubbele toetsing te voorkomen, pleit dat ervoor om de bevoegdheden bij één en hetzelfde bestuursorgaan te leggen.

- Bepalen op grond van bovenstaande aspecten wie de voorbereidingsfase van het (de) bestemmingsplan(nen) trekt.
- Bepalen of op grond van bovenstaande aspecten waar de WABO bevoegdheden moeten liggen.

Stap 2: Ambtelijke en bestuurlijk afstemmen.

Als uit stap 1 volgt dat overdracht gewenst is, is ambtelijke en bestuurlijke afstemming verplicht. Het stadsdeel moet ermee instemmen dat het de taken en bevoegdheden voor het projectgebied worden overdraagt aan het college. Betreft dit niet alleen de voorbereiding van het bestemmingsplan maar ook de overdracht van vergunningverlening, toezicht en handhaving dan is eveneens afstemming met de Omgevingsdienst aan de orde.

Stap 3 aanleveren gegevens ter voorbereiding van de collegevoordracht

PM